

LEKSIKOGRAFSKI ZAVOD MIROSLAV KRLEŽA
Zagreb, Frankopanska 26

Ravnateljstvo
-ovdje-

PLAN RADA LEKSIKOGRAFSKOGA ZAVODA
MIROSLAV KRLEŽA U 2026. GODINI

A) Plan leksikografskoga rada

- 1. Leksikografski projekti temeljnoga niza**
- 2. Leksikografski projekti posebnoga niza**
- 3. Redakcije po područjima leksikografskoga rada**
- 4. Znanstveno-stručni rad u užem smislu**
- 5. Pomoćna služba Leksikografskog odjela**
- 6. Plan leksikografskih (i stručnih suradničkih) radnih mjesta**

B) Plan rada neleksikografskih odjela

- 1. Grafičko-informatički odjel**
- 2. Opći odjel**
- 3. Financijsko-komercijalni odjel**

A) PLAN LEKSIKOGRAFSKOGA RADA

1. LEKSIKOGRAFSKI PROJEKTI TEMELJNOGA NIZA

1.1. HRVATSKA ENCIKLOPEDIJA

Planira se kontinuirano ažuriranje abecedarija, pisanje novih članaka te uređivanje i ažuriranje postojećih. Napisat će se odnosno urediti te imprimirati oko 37 000 redaka teksta (27 000 novih i 10 000 revidiranih redaka teksta), što uključuje pisanje 220 novih članaka, zamjenu 420 postojećih te revidiranje i/ili dopunu oko 500 postojećih članaka. Nadalje, oko 1000 članaka ažurirat će se ili izmijeniti (npr. uvrštavanje mjesta i datuma smrti kod osoba ili statističke izmjene). Svi imprimirani novi članci, izmijenjeni i prerađeni tekstovi, dopune i ažuriranja objavljuivat će se na internetu kontinuirano, u načelu jednom tjedno, po potrebi i češće. U suradnji s odgovarajućim redakcijama, očekuje se da će nova radna aplikacija postati u potpunosti funkcionalna.

Ne računajući glavnoga urednika, koji će te poslove obavljati kao dodatne povrh radnoga mjesta glavnoga ravnatelja, u redakciju će u punom opsegu biti raspoređeno 9 leksikografa te još 4 u dijelu radnoga vremena, s time da će u redakciji raditi i 5 privremeno raspoređenih leksikografa iz drugih redakcija.

1.2. HRVATSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON

Planira se strukovnourednička finalizacija približno 13 000 redaka – oko 2000 redaka za X. svezak (Mark–Mij) i oko 11 000 redaka za XI. svezak (Mik–Na) – te imprimatur od približno 19 000 redaka za X. svezak. Od drugoga kvartala godine planira se postupno špaltiranje materijala X. sveska te početak prijeloma knjižnoga bloka u trećem kvartalu.

Na internetu će se, prema mogućnostima, objavljuivati veći ili prema drugom ključu zanimljivi članci X. sveska, a u internetskoj tzv. Velikanskoj cjelini M–Ž urednički će se finalizirati i imprimirati tri članka. Također će se provoditi izmjene u mrežnom izdanju radi uskladbe s tiskanim (svezak II). Tisak se očekuje početkom 2027.

U redakciju će cjelovito biti raspoređeno 9 leksikografa te još 16 u dijelu radnoga vremena.

1.3. HRVATSKA TEHNIČKA ENCIKLOPEDIJA

U siječnju 2026. planira se dovršetak prijeloma III. sveska (koji je obavljen do slova P), u veljači njegova revizija i priprema za tisak, koji bi trebao slijediti tijekom ožujka. Usporedno s time,

veći dio članova redakcije koji nisu uključeni u prijelom nastaviti će pripreme početka rada na IV. svesku. Od drugoga do četvrtoga tromjesečja cijela će redakcija raditi na pripremi IV. sveska, koja obuhvaća odabir vanjskih urednika struka, izradu i finalizaciju abecedara, odabir vanjskih suradnika i naručivanje članaka. U četvrtome tromjesečju planira se imprimirati prve članke toga sveska te ih objaviti na mreži.

U redakciju će biti cjelovito raspoređeno 4 leksikografa te još 1 u dijelu radnoga vremena.

1.4. FILMSKI ENCIKLOPEDIJSKI RJEČNIK

U 2026. planira se prijelom i tisak Rječnika. Od siječnja do ožujka provest će se završna ujednačivanja na Rječniku prije prijeloma, a istodobno s prijelomom uređivat će se legende ilustracija, izraditi impresum, predgovor i upute te sukcesivno korekturno čitati prelomljeni tekst (oko 78 000 redaka).

U redakciju će cjelovito biti raspoređen 1 leksikograf.

1.5. HRVATSKI ETNOLOŠKI LEKSIKON

Planira se revizija abecedarija (2955 natuknica) s ciljem smanjivanja broja natuknica, obrada 76 zaprimljenih članaka, prikupljanje i obrada 112 naručenih članka (oko 4000 redaka) te naručivanje, prikupljanje i obrada oko 160 novih natuknica (oko 4500 redaka). Također se planira imprimirati približno 900 članaka. U drugoj polovici godine predviđa se početak rada na odabiru ilustracija (fotografija). Tisak bi se mogao očekivati 2027.

U izdanje će biti cjelovito raspoređen 1 leksikograf i 1 leksikograf u dijelu radnog vremena.

1.6. KAZALIŠNI LEKSIKON

Planira se napisati i/ili prikupiti od vanjskih suradnika sve preostale članke za prvu knjigu (A–K; ukupno 65 članaka, odnosno 2300 redaka) te nastaviti rad na redigiranju, uređivanju i imprimiranju preostalih članaka (ukupno 541 članak, odnosno 22 700 redaka), kao i na ažuriranju završenih članaka. Istodobno će se, prema mogućnostima, nastaviti rad na pisanju i prikupljanju članaka za drugu knjigu (L–Ž), napose onih koji su izravno povezani s člancima iz prve knjige.

U izdanje će biti cjelovito raspoređena 2 leksikografa, uz stanoviti angažman leksikografa raspoređenih u Leksikografski odjel te ostale redakcije.

1.7. LEKSIKON UTVRDA HRVATSKE – NOVI VIJEK I SUVREMENO DOBA

Rad na drugoj knjizi temeljnoga leksikonskog niza o utvrdama na području Republike Hrvatske, koja će obrađivati novovjekovne i utvrde suvremenoga doba, započeo je u siječnju 2025. Planira se nastavak rada na pisanju natuknica, izrada planova i tlocrta utvrda te prikupljanje slikovnih materijala u domaćim i stranim arhivima.

U izdanje će biti cjelovito raspoređen 1 leksikograf i 2 leksikografa u dijelu radnog vremena.

2. LEKSIKOGRAFSKI PROJEKTI POSEBNOGA NIZA

2.1. LIČKA ENCIKLOPEDIJA

Planira se nastavak rada na prikupljanju članaka i ilustracija te uređivanju pristiglih tekstova, s ciljem da se do kraja godine prikupe svi rukopisi naručeni od vanjskih suradnika te napišu članci koje su preuzeli članovi uredništva i drugi leksikografi (ukupno oko 25 000 redaka novoga teksta). Planiraju se urediti svi tekstovi pristigli u 2025. S Kartografskom redakcijom dogovorena je izrada topografskih karata u mjerilu 1:100 000 za cjelokupno područje obuhvaćeno Enciklopedijom. Predviđena su 24 cjelostranična lista, uz 20-ak tematskih karata različita sadržaja.

Okvirno se tisak može predvidjeti za 2027, s time da će se dinamika rada na projektu prilagođavati raspoloživim novčanim sredstvima, autorima i urednicima.

Na izdanju će raditi 4 leksikografa u dijelu radnoga vremena.

2.2. HRVATSKA: ŽUPANIJE, GRADOVI, OPĆINE

Prema planu preostalog voditelja projekta, koji umnogomu dolazi u obzir samo ako se uspije popuniti upražnjeno mjesto voditelja-redaktora geografske ili srodne struke, namjera je napisati 2 članka (400 redaka) koji se odnose na Koprivničko-križevačku i Bjelovarsko-bilogorsku županiju, urediti oko 26 članaka (3000 redaka), koji se odnose na Koprivničko-križevačku županiju, imprimirati ih odnosno objaviti s pripadajućim grafikonima, tablicama i kartama vezanima uz Koprivničko-križevačku županiju. Također bi trebalo izraditi i urediti 12 geografskih karata, 12 položajnih karata i 3 plana grada koji se odnose na Ličko-senjsku županiju te urediti 3 lista topografskih karata 1:100 000. U tom dijelu, plan je imprimirati odnosno objaviti 26 geografskih karata, 26 položajnih karata, 3 karte gustoće naseljenosti i 3 plana grada koji se odnose na Koprivničko-križevačku županiju. Planira se također dovršiti internetsku stranicu te održavati i stalno usavršavati bazu podataka.

U izdanje će biti raspoređena 3 leksikografa u dijelu radnoga vremena.

2.3. ENCIKLOPEDIJA DOMOVINSKOGA RATA

Internetski projekt u suradnji s Hrvatskim memorijalno-dokumentacijskim centrom Domovinskog rata, za koji je najavljena novčana potpora djelomice realizirana. Temeljem sporazuma s Hrvatskom radiotelevizijom pribavljeno je i audiovizualno gradivo. Prikazno sučelje s petnaestak većih oglednih članaka, popraćenih ilustracijama i poveznicama (oko 3500 redaka) dovršeno je te će se predstaviti u prvim mjesecima 2026. Ovisno o pristizanju i složenosti sadržaja te raspoloživim novčanim sredstvima, tijekom 2026. prikupilo bi se do 20 000 novih redaka, uredilo do 18 000 te imprimiralo i objavilo do 12 000, s krajnjim planom objave ukupno 50 000 redaka do početka 2028. Objavljeni članci te oni koji će se naknadno imprimirati prevode se na engleski jezik, za što je Centar osigurao sredstva.

Ne računajući zavodskoga suurednika, koji te poslove obavlja kao dodatne povrh radnoga mjesta ravnatelja, u izdanje će u dijelu radnog vremena biti raspoređen 1 leksikograf.

2.4. LEKSIKON HRVATSKIH UMJETNICA

Projekt je pokrenut 2025. Od predviđenih oko 400 članaka (s približno 75 000 redaka), dosad je prikupljeno 39 članaka (11 025 redaka), od kojih je predimprimirano 20 članaka (4592 retka). U 2026. planira se prikupiti oko 90 novih članaka (22 500 redaka) i urediti oko 40 članaka (10 000 redaka).

U izdanje će cjelovito biti raspoređen 1 leksikograf i 4 leksikografa u dijelu radnoga vremena.

2.5. ENCIKLOPEDIJA HRVATSKOGA ZAGORJA

Temeljem ugovorene potpore Krapinsko-zagorske županije, u travnju 2025. tiskano je drugo, dopunjeno izdanje Enciklopedije. U prvome kvartalu 2026. napisat će se i urediti 30-ak novih članaka te napraviti korekturu svih postojećih u bazi. Redakcija za digitalne sadržaje izradit će sučelje za mrežnu stranicu te implementirati i doraditi sve potrebne izbornike. Postavljanje na internet planira se do polovice 2026.

Na izdanju će raditi 2 leksikografa u dijelu radnoga vremena.

2.6. ENCIKLOPEDIJA BOKE KOTORSKE

Projekt, opsegom i koncepcijom na tragu regionalnih zavodskih enciklopedija, pokrenut je na prijedlog vanjske urednice te su osigurana novčana sredstva za izradbu abecedarija (trenutačno 1600 natuknica), s polaznim elaboratom, što je već obavljeno. Ovisno o daljnjem priljevu

novčanih sredstava te o raspoloživosti autora i urednika, planira se naručivanje tekstova od vanjskih suradnika.

Na izdanju će raditi 2 leksikografa u dijelu radnoga vremena.

2.7. HRVATSKA: ZEMLJA I LJUDI

Temeljem ugovorene suradnje s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske, od 2013, uz hrvatsko izdanje, do danas su objavljene i inačice na osam drugih jezika. Tijekom 2026. izvjesna je izrada još jedne jezične inačice.

Na izdanju će raditi 1 leksikograf, u dijelu radnog vremena.

2.8. BIOGRAFICUM KRLEŽA

U tekućoj godini nastaviti će se s evidentiranjem i prikupljanjem primarne građe o Miroslavu Krleži te s istraživanjem njegove rukopisne ostavštine. Nakon dovršetka pripreme za tisak rukopisa Anđelka Malinara *Razgovori s Krležom*, projekt će se evaluirati te će se razmotriti eventualni modusi daljnijega rada na monografskoj studiji *Krleža u Dubrovniku: biografija, historija, enciklopedija* i na deskriptivnoj bibliografiji 100 knjiga o Krleži.

2.9. LEKSIKON HRVATSKE MEDICINSKE BAŠTINE

Novopredloženi projekt u jednom svesku s približno 25 000 redaka, u trajanju od 4 godine. Projekt ima cilj valorizirati, usustaviti i trajno dokumentirati ključne osobe, ustanove i pojave, povezane s razvojem medicine na području Republike Hrvatske. Obuhvatio bi materijalnu i nematerijalnu baštinu, uključujući istaknute osobe (isključivo preminule), ustanove, lijekove, bolesti, tretmane, arhitekturu, udruge, proizvodne pogone medicinske opreme i lijekova, tiskovine, toplice, ljekarne i druge pojave koje su ostavile neizbrisiv trag u povijesti zdravstvene skrbi, medicinskoga obrazovanja, zdravstvene politike i popularizacije medicine. Ako se odobri polazeći od predanoga elaborata i radnoga abecedarija, u prvoj godini formiralo bi se uredništvo, dodijelila zaduženja te započelo s pisanjem članaka, koji bi ukupno bilo oko 950. Na izdanju će cjelovito raditi 1 leksikograf.

2.10. IZDANJA U RAZMATRANJU

Uprava Zavoda nastaviti će konzultacije o mogućim voditeljima, suradnicima i financijskim podupirateljima dvaju projekata za koje se prepoznaje potreba, a koji bi se pokrenuli na inicijativu Zavoda: *Enciklopedija Hrvatske* (s posebnim izdanjem na engleskom) i *Enciklopedija kvarnerskih otoka*. Nastaviti će se i konzultacije o eventualnom pokretanju

stanovitih enciklopedija i leksikona na prijedlog vanjskih suradnika Zavoda (*Leksikon svjetske kulturne baštine, Leksikon ratova, bitaka i okršaja, Požeški leksikon*) te o nastavku rada na *Enciklopediji hrvatske pravne tradicije*.

2.11. LEKSIKOGRAFSKI RAD GLAVNOG RAVNATELJA I RAVNATELJA

Leksikografski rad glavnog ravnatelja planira se na mjestu glavnog urednika mrežne *Hrvatske enciklopedije*.

Leksikografski rad ravnatelja planira se na mjestima zamjenika glavnog urednika *Hrvatskoga biografskoga leksikona* i suurednika *Enciklopedije Domovinskog rata* te leksikografskoga konzultanta za *Enciklopediju Boke kotorske*.

3. REDAKCIJE PO PODRUČJIMA LEKSIKOGRAFSKOGA RADA

Jezična redakcija pratit će rad na *Hrvatskoj enciklopediji, Hrvatskom biografskom leksikonu, Hrvatskoj tehničkoj enciklopediji, Kazališnom leksikonu, Hrvatskom etnološkom leksikonu, Ličkoj enciklopediji, Leksikonu utvrda Hrvatske i Leksikonu hrvatskih umjetnica*. Prema potrebi, jezično će se uređivati i neleksikografske publikacije, tekstovi za objavu na internetu ili društvenim mrežama, promotivnim materijalima i općim aktima Zavoda. Prioriteti će se postaviti sukladno planiranoj dinamici cjelovite ili djelomične objave pojedinih izdanja te godišnjem učinku od 85 000 do 100 000 redaka, uključujući i poslove korekture.

U redakciju će cjelovito biti raspoređena 3 leksikografa i 1 u dijelu radnog vremena.

Likovna redakcija pratit će rad na *Hrvatskoj enciklopediji, Hrvatskom biografskom leksikonu, Hrvatskoj tehničkoj enciklopediji, Filmskom enciklopedijskom rječniku, Hrvatskom etnološkom leksikonu, Kazališnom leksikonu, Enciklopediji Domovinskog rata, Ličkoj enciklopediji, Leksikonu utvrda Hrvatske i Leksikonu hrvatskih umjetnica*. Prioriteti će se postaviti sukladno planiranoj dinamici cjelovite ili djelomične objave pojedinih izdanja.

U redakciju će biti raspoređena 2 leksikografa i 1 suradnik u leksikografiji.

Kartografska redakcija baviti će se poslovima kartografske specijalnosti za potrebe *Hrvatske enciklopedije, Enciklopedije Domovinskog rata, Hrvatske tehničke enciklopedije, Ličke enciklopedije, Leksikona utvrda Hrvatske* te izdanja *Hrvatska: županije, gradovi, općine*. Prioriteti će se postaviti sukladno planiranoj dinamici cjelovite ili djelomične objave pojedinih izdanja.

U redakciju će s djelomičnim radnim vremenom biti raspoređena 4 leksikografa.

Redakcija za digitalne sadržaje bavit će se poslovima obradbe i prezentacije tekućih digitalnih i temeljnih internetskih izdanja (napose mrežne *Hrvatske enciklopedije*, *Hrvatskoga biografskoga leksikona*), digitalizacijom arhivskih izdanja i njihovom objavom na Portalu znanja, u Zbirci enciklopedijske baštine, te povezivanjem svih novodigitaliziranih izdanja s portalskim abecedarijem, što će uključivati daljnji razvoj administrativne i prikazne aplikacije te cjelovitih programskih rješenja (u suradnji s pomoćnikom ravnatelja za informatizaciju i Informatičkom službom). Također će se održavati internetske stranice Zavoda te pružati različiti oblici digitalne potpore pojedinim izdanjima odnosno projektima, uključujući elektroničku inačicu časopisa *Studia lexicographica*, kao i promociji Zavoda i vanjskim digitalnim projektima.

U redakciju će biti u cijelosti raspoređena 3 leksikografa.

4. ZNANSTVENO-STRUČNI RAD U UŽEM SMISLU

Regulacija znanstvene djelatnosti. Izradit će se nova strategija Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža za razdoblje 2026–2036, koje će uključivati i strategiju znanstvenoga rada.

Znanstveno-stručni projekti i suradnja. U suradnji s Hrvatskim institutom za povijest i Hrvatskim memorijalno-dokumentacijskim centrom Domovinskog rata, Zavod će početkom godine održati okrugli stol o projektu *CroFacta*, koji se 2023–2025. financirao u sklopu javnoga poziva Agencije za elektroničke medije, vezanoga uz uspostavu provjere medijskih činjenica (tzv. *fact-checking*). Projekt financira Europska unija (NextGenerationEU), a temeljna mu je svrha bila uspostava javno vidljive platforme za provjeru činjenica (informacija) vezanih osobito uz prijeponne povijesne, kulturne i društvene teme XIX. i XX. stoljeća, ali i prijašnjih razdoblja. Nakon provedene evaluacije, odlučit će se o eventualnom nastavku toga projekta.

U suradnji odnosno u obliku projektne novčane potpore odvijat će se rad na leksikografskim projektima posebnoga niza, *Enciklopediji Domovinskog rata* (Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata) i izdanju *Hrvatska: zemlja i ljudi* (Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske). S tvrtkom Orbico d.o.o. predvidivo će se sklopiti novi ugovor o donaciji, pa će Zavod temeljem dodijeljenih sredstava i tijekom 2026. nastaviti pružati stručnu i administrativnu potporu projektu multimedijske stručno-popularne obradbe hrvatske povijesti 20. stoljeća *Prošlošću prema budućnosti. Višeslojna interpretacija hrvatskog dvadesetog stoljeća: sučeljavanje, naobrazba, ovladavanje, vrjednovanje, identitet*

(*SNOVI*), koji će se u provoditi u suradnji oko 40 znanstvenika i znanstvenica iz Hrvatske i inozemstva.

U suradnji s Institutom za istraživanje migracija u planu je i nastavak sudjelovanja u znanstveno-stručnom projektu *Kretanje ljudi i ideja: migracije i predmoderni kulturni razvoj hrvatskih zemalja*, koji financira Europska unija (NextGenerationEU) u okviru Nacionalnoga plana oporavka i otpornosti 2021–2026, a kojega je cilj prezentirati široj javnosti rezultate istraživanja načina na koji su istaknuli pojedinci iz raznorodnih područja ljudske aktivnosti pridonosili razvoju hrvatskoga povijesnoga prostora u predmodernom razdoblju.

S Hrvatskim institutom za povijest i Odjelom za južnoslavensku filologiju i znanost o kulturi Instituta za slavistiku i hungarologiju Fakulteta za filologiju i znanost o književnosti Sveučilišta Humboldt u Berlinu (s kojim je 2023. potpisan sporazum o suradnji), Zavod će i 2026. surađivati na provedbi projekta projekta *The Encyclopedia of Yugoslavia: Between Yugoslav and Sub-Yugoslav Nation-Building(s) (1955-90)*, koji financijski podupire Njemačka zaklada za znanost.

Na temelju Memoranduma o suradnji, koji je u lipnju 2025. potpisan s Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti, Zavod će u 2026. pružati stručnu pomoć u pripremi *Enciklopedije Crne Gore*.

Nastavit će se aktivnosti u sklopu Mreže europskih enciklopedija (*European Encyclopedia Network*; EEN), utemeljene u ožujku 2023, koja obuhvaća enciklopedijske izdavače iz 18 zemalja pod vodstvom glavnoga ravnatelja Zavoda dr. sc. Brune Kragića. U planu je održavanje radionice za članove Mreže u Bratislavi, u organizaciji Enciklopedijskoga instituta Slovačke akademije znanosti, s kojim je Zavod 2024. sklopio sporazum o suradnji. Nadalje, u planu je istražiti mogućnost prijave projekata koji bi omogućili razmjenu osoblja, iskustava i građe sa srodnim europskim ustanovama u području enciklopedike. Na tomu tragu, planira se još jedan radni posjet članova uredništva *Novoga Slovenskoga biografskoga leksikona* s Instituta za kulturnu povijest Znanstvenoistraživačkoga centra Slovenske akademije znanosti i umjetnosti. Ovisno o kapacitetima informatičke potpore, razmotrit će se u mogućnost uključenja Zavoda u internetsko objavljivanje podataka o zastupnicima Hrvatskog sabora 1848–1918, uz mogućnost proširenja i na druga razdoblja ili predstavnička tijela.

Zavod će i dalje sudjelovati u aktivnostima DARIAH-HR zajednice, sastavnice DARIAH-EU – paneuropske digitalne istraživačke infrastrukture za umjetnost i humanističke znanosti, potom Time Machine Organisation, europske mreže koja obuhvaća više od 700 znanstvenih i kulturnih ustanova sa svrhom umrežavanja europske kulturne baštine i njezine dostupnosti putem mrežnih stranica i aplikacija. Sudjelovat će se u aktivnostima vezanima uz *Akcijski plan za*

dijamantni otvoreni pristup, u organizaciji udruge Science Europe, inicijative cOAlition S, istraživačke e-infrastrukture OPERAS (*Open Scholarly Communication in the European Research Area for Social Sciences and Humanities*) i Francuske nacionalne agencije za znanost, te uz *Helsinšku inicijativu o višejezičnosti u znanstvenoj komunikaciji*, koju su pokrenuli Savez finških stručnih društava, Odbor za javno informiranje u Finskoj, Finsko društvo za znanstveno izdavaštvo, Sveučilišta Norveške i COST akcija »Europska mreža za evaluaciju istraživanja u području društvenih i humanističkih znanosti« (ENRESSH); Zavod jedan od potpisnika navedenih inicijativa. Uz Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilište u Zadru, Sveučilište u Rijeci i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Zavod je 2023. pokrenuo *Inicijativu za otvorenu znanstvenu knjigu* te će u 2026. sudjelovati u aktivnostima vezanima uz promoviranje ciljeva inicijative. Nastavit će se sudjelovanje u projektu Tematski portal Znameniti.hr, koji sadržava digitalne materijale o velikanima hrvatske kulture, znanosti, umjetnosti i javnoga života iz repozitorija/zbirke deset hrvatskih institucija.

U planu je dovršetak postupka prijave za priključenje Zavoda nacionalnom ogranku istraživačke e-infrastrukture OPERAS, koje je osnovni cilj unaprijediti znanstvenu komunikaciju u području društvenih i humanističkih znanosti na načelima otvorene znanosti, kao i nastavak sudjelovanja u radionicama i aktivnostima projekata koji se odvijaju u sklopu navedene e- infrastrukture.

Zavod će putem svoje predstavnice u Vijeću za hrvatski jezik sudjelovati u radu toga koordinacijskog i savjetodavnoga tijela koje će se baviti njegovanjem i razvojem hrvatskoga jezika te izradbom Nacionalnoga plana hrvatske jezične politike.

Zavod će putem svoje predstavnice sudjelovati i u radu Povjerenstva za standardizaciju geografskih imena.

Zavod će i dalje sudjelovati u aktivnostima Hrvatske udruge za znanstvenu komunikaciju (ZNAK), koja promiče izdavačku djelatnost domaćih znanstvenih, stručnih i popularnih publikacija (od 2024. predstavnicom Zavoda članica je upravnog odbora te udruge) te Europske udruge urednika u znanosti (*European Association of Science Editors* – EASE). Putem svoje predstavnice u Komisiji za bibliografiju, arhive i registre (*Commission on Bibliography, Archives and Records* – CBAR) Odjela za povijest znanosti i tehnologije (*Division for the History of Science and Technology* – DHST) Međunarodnoga saveza za povijest i filozofiju znanosti i tehnologije (*International Union of History and Philosophy of Science and Technology* – IUHPST), Zavod će djelovati u radu toga međunarodnog tijela.

U suradnji s Odsjekom za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu planira se izvođenje dijela nastave u Zavodu i na Fakultetu te studentske prakse u

Zavodu, a Zavod će sudjelovati i u radu Savjeta poslodavaca, savjetodavnoga tijela Vijeća poslijediplomskog doktorskog studija informacijskih i komunikacijskih znanosti.

U planu je i sklapanje sporazuma o suradnji s Hrvatskim povijesnim muzejom, kojim će se regulirati uporaba građe i dokumentacije Muzeja za potrebe leksikografskih projekata te leksikografska obrada tekstova za stalni muzejski postav.

Nastavit će se rad na intenziviranju znanstvene suradnje s ostalim srodnim ustanovama u Hrvatskoj te na umrežavanju Zavoda s institucijama u inozemstvu. Podupirat će se prijave projekata na natječeaje koje raspisuje ministarstva i zaklade u Hrvatskoj te na natječeaje programa financiranih iz fondova EU.

Organizacija znanstveno-stručnih skupova. Uz spomenuti okrugli stol o projektu CroFacta odnosno o provjeri medijskih informacija, zajedno s Hrvatskim filozofskim društvom planira se organizacija znanstvenoga skupa posvećenoga Tomislavu Ladanu, u povodu dvadesete obljetnice njegove smrti.

Predstavnici Zavoda sudjelovat će u petoj Konferenciji europskih enciklopedija, koja bi se u organizaciji *Gruzijske enciklopedije* i Gruzijske akademije znanosti trebala održati u listopadu 2026. u Tbilisiju.

Zavod će, u skladu s mogućnostima, sudjelovati u organizaciji drugih skupova u suradnji sa znanstvenim i kulturnim ustanovama, a znanstvenici Zavoda u organizacijskim i programskim odborima skupova drugih ustanova.

Znanstveni časopisi, monografije i zbornici. Priredit će se te tiskom i internetski objaviti dva sveska časopisa *Studia lexicographica* (brojevi 38 i 39). Planira se i tisak treće knjige niza *Biobibliographica Nova Pregled vojne povijesti Hrvatske do 1918. godine* Vladimira Kalečaka, a moguć je i tisak četvrte, ovisno o tomu koji naslov bude prvo priređen (*Razgovori s Krležom* Anđelka Malinara, *Putovanja školskim brodom »Jadran«* Petra Mardešića, *Komunistička stranka* Ante Cilige, Mirka Kus-Nikolajeva i Tiasa Mortigjije, *Dramski i prozni rukopisi* Miroslava Krleže, *Korespondencija s domovinom* Ivana Benigara).

Znanstveno-popularizacijski rad. Nastavit će se aktivnosti vezane uz popularizaciju i promociju rada Zavoda predstavljanjem pojedinih izdanja i projekata (organizacijom posjeta učenika, studenata, nastavnika i knjižničara Zavodu, sudjelovanjem na Festivalu povijesti KlioFest, na Festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata, na festivalima i ostalim događanjima vezanima uz promociju izdanja Zavoda, u manifestaciji Noć knjige, na Interliberu, na pulskom sajmu »Sa(n)jam knjige u Istri«, u projektu Zajednice nakladnika i knjižara »Knjiga svima i svuda«, potom predstavljanjem Zavoda u medijima te objavljivanjem vijesti na mrežnim stranicama Zavoda i na društvenim mrežama).

Uz potporu Hrvatske turističke zajednice te u suradnji s Udrugom Projekt LEXART u planu je nastavak izložbeno-nakladničkih aktivnosti u sklopu projekta »ArtDvorište/ArtSkladište« (projekt Lexart).

Dodatna pozornost posvetit će se realizaciji sporazuma s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske o promociji mrežne *Hrvatske enciklopedije* i drugih digitalnih izdanja Zavoda među učenicima osnovnih i srednjih škola.

Znanstveni rad znanstvenika, istraživača i doktoranada. U skladu s mogućnostima, nastaviti će se podupirati različiti oblici znanstvenoga usavršavanja (poslijediplomski doktorski studiji, sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima) te sudjelovanje u izvođenju nastave na hrvatskim sveučilištima i veleučilištima. Pratit će se znanstvena produktivnost znanstvenika, istraživača i doktoranada (objavljivanje znanstvenih radova u recenziranim časopisima i zbornicima znanstvenih skupova te znanstvenih knjiga).

5. POMOĆNA SLUŽBA LEKSIKOGRAFSKOGA ODJELA

Služba knjižnice obavljat će tekuće poslove nabave knjiga i periodičnih publikacije te obradbe, katalogiziranja, klasificiranja i upisivanja pristigle građe, kao i poslove zaštite knjižne građe. Planira se finalizacija prijave knjižnice u Upisnik knjižnica u Republici Hrvatskoj, zajedno s postupkom upisa zavodske Zbirke rariteta u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

6. PLAN LEKSIKOGRAFSKIH (I STRUČNIH SURADNIČKIH) RADNIH MJESTA

S obzirom na realizirane raskide radnih odnosa, provedene izbore u viša zvanja i na radna mjesta, predviđene odlaske u mirovinu te upražnjavanje radnih mjesta u slučaju napredovanja radnika Zavoda na postojećim radnim mjestima u viša zvanja i na viša radna mjesta, temeljem radnih mjesta već odobrenih od Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih tijekom 2026. dovršit će se odnosno raspisati natječaji za 1 višega leksikografa, 1 leksikografa, drugi izbor i 2 leksikografska suradnika, temeljem već upražnjenih radnih mjesta zatražit će se suglasnosti Ministarstva za 1 leksikografskoga savjetnika, drugi izbor, 2 leksikografa, drugi izbor i 2 leksikografska suradnika, a nakon što ti postupci budu okončani te nakon što se odlaskom u mirovinu isprazne dodatna radna mjesta predvidivo je da će se zatražiti suglasnost Ministarstva

znanosti, obrazovanja i mladih te raspisati natječaji još barem za 1 leksikografskoga savjetnika, prvi izbor, 3 leksikografa, drugi izbor i 3 leksikografa, prvi izbor.

U skladu s drugdje naznačenim prioritetima, pri izborima za radna mjesta leksikografskih suradnika nastojat će se osobito oko popunjavanja radnih mjesta u deficitarnim humanističkim, društvenim, prirodnim i tehničkim strukama odnosno u području specijalnosti.

Planiraju se i izbori u leksikografska zvanja nevezani za radna mjesta.

B) PLAN RADA NELEKSIKOGRAFSKIH ODJELA

1. GRAFIČKO-INFORMATIČKI ODJEL

1.1. GRAFIČKI POSLOVI

Planiraju se dovršetak grafičke pripreme i tisak *Filmskoga enciklopedijskoga rječnika* – 1000 primjeraka (oko 22 000 eura + PDV) i III. sveska *Hrvatske tehničke enciklopedije* – 1000 primjeraka (oko 26 000 eura + PDV), dva broja (38, 39) časopisa *Studia lexicographica*, 150 primjeraka po broju, dvije do tri knjige niza *Biobibliographica Nova*, 300 primjeraka po knjizi (oko 10 000 eura + PDV). Grafički bi se za tisak pripremila i ažurirana izdanja *Hrvatska: zemlja i ljudi* na jezicima za koje se sklopi sporazum s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske i na drugim jezicima.

Sukladno iskazanoj dinamici, planira se i rad na grafičkoj pripremi *Hrvatskoga biografskoga leksikona*, *Kazališnoga leksikona* i *Hrvatskoga etnološkoga leksikona*. Obavljat će se i grafička priprema teksta i ilustracija za razne manje publikacije (programi skupova i sl.) te za internetske stranice pojedinih projekata, evidencija pohranjenih edicija te osuvremenjivanje digitalne fotobaze, redoviti poslovi upisa, skeniranja, obradbe i pohrane ilustracija, fotokopiranja i uveza. Planira se i tisak pozivnica, plakata, letaka, narudžbenica, omotnica, vrećica, kuverti, kalendara i ostaloga promotivnoga materijala prema Financijskom planu s planom nabave.

1.2. INFORMATIČKI POSLOVI

Planira se nabava do 17 osobnih računala s ergonomskim monitorima (od toga 2 snažnija, za potrebe grafičke obradbe, a dio bi bila prijenosna računala), a za postojeća obnovit će se programske licence (paket Adobe, antivirus), također i 2 pisača. Daljnje dotjerivanje administrativne aplikacije *Hrvatske enciklopedije* planira se u prvome kvartalu 2026. Nastavit će se održavanje i nadogradnja softvera na leksikografskim bazama i internetskim aplikacijama zavodskih projekata, uključujući niz u Portalu znanja (koji bi se dalje trebao tehnološki ujednačivati) te niz edicija u WordPressu, trajna pohrana platforme za projekt *CroFacta*, kao i potpora za softver koji su Zavodu isporučili vanjski partneri te održavanje i nadogradnja pogona za digitalizaciju zavodskih izdanja (u suradnji s Redakcijom za digitalne sadržaje – prioriteti izloženi u njezinom odjeljku), što uključuje i nastavak integracije starijih izdanja digitaliziranih u obliku PDF. Početkom godine uspostaviti će se i prikazna aplikacija za internetsko izdanje

dopunjene *Enciklopedije Hrvatskog zagorja*. Za tehnološki najzastarjelije aplikacije (Bibliografska baza Hrvatske revije, Baza Bibliografskoga kataloga, Baza Historijskoga zbornika) minimalni je cilj sačuvati podatke. U sklopu konsolidacije informatičkoga sustava Zavoda održavat će se centralizirani sustav autorizacije i autentifikacije za pristup računalima i mrežnim resursima te opći sustav izradbe sigurnosnih kopija i arhiviranja sadržaja (Synology NAS uređaji), kao i doradu sigurnosne politike (pravilnika), vezanu uz zabilježenu veću učestalost kibernetičkih napada. U tom sklopu predvidjeti je i raznolike vanjske usluge sigurnosne provjere informatičke infrastrukture. Zahvati će uključivati i povezanost u zajedničku mrežnu strukturu autorizacijski naslonjenu na Active Directory domenu na Windows poslužiteljima te zasad djelomičan oslonac na resurse Centra dijeljenih usluga, odnosno najnoviju uslugu CroRIS, na koju su već prebačeni produkcijski poslužitelji niza u WordPressu. Nastavit će se proces zamjene temeljnih zavodskih poslužitelja novijim ili virtualnim. U planu je i daljnje uređenje poslužiteljske sobe.

2. OPĆI ODJEL

2.1 Normativna djelatnost

Uz izradbu pravilnika navedenih u odjeljku o informatičkoj službi, u 2026. godini namjeravaju se izraditi novi *Pravilnik o autorskim naknadama*, *Pravilnik o izborima u leksikografska zvanja* i *Pravilnik o zaštiti od požara* te, eventualno, izmijeniti *Statut*. Također će se donijeti nova *Pravila o upravljanju dokumentarnim i arhivskim gradivom* te *Popis dokumentarnog gradiva s rokovima čuvanja* sukladno *Zakonu o arhivskom gradivu i arhivima*. Prema potrebi, pristupit će se usklađenjima, izmjenama ili donošenjima općih akata Zavoda ovisno o novim zakonima i pravnim propisima Republike Hrvatske te propisima Europske unije ili potrebama Zavoda.

2.2. Zakup i prodaja poslovnih prostora

Dio poslovnoga prostora Zavoda kontinuirano se daje u zakup. Planira se raspisivanje javnih natječaja za prazne prostore i prostore u zakupu po isteku postojećih ugovora, u skladu s *Odlukom o minimalnoj cijeni zakupnine*. Pravna služba pružat će pravnu potporu pri ugovaranju zakupa poslovnih prostora. S obzirom na znatne financijske terete (sanacija krovšta, sanacija vrata i prozora, zamjena dotrajalih elektroinstalacija i vodovodnih instalacija, sanacija sprinkler-sustava, daljnje otklanjanje oštećenja prouzrokovanih potresom), predvidivo je

davanje u zakup dodatnih, dosad zbog slabijega stanja neiskorištenih poslovnih prostora (skladišta), a nastojat će se i oko prodaje zavodskoga stana zaštićenom najmoprimcu.

2.3. Pravni i kadrovski poslovi te sudski sporovi

Obavljat će se tekući poslovi izradbe i sklapanja ugovora vezanih za poslovanje Zavoda te ugovora o suradnji, tekući kadrovski i administrativni poslovi koji proizlaze iz radnih odnosa i radnopravnih statusa radnika, zaštite na radu te drugih srodnih poslova. Nastavit će se unos i ažuriranje podataka za radnike Zavoda u Registru zaposlenih u javnom sektoru koji se vodi u elektroničkom obliku.

Predviđa se odlazak u mirovinu odnosno prestanak radnog odnosa ukupno 4 radnika Zavoda (od toga tri neleksikografa) te sukcesivno zapošljavanje novih radnika. Ne računajući ovdje leksikografska i stručna suradnička radna mjesta (obrađena u 6. odjeljku), temeljem već dobivene suglasnosti raspisat će se odnosno dovršiti javni natječaj za zapošljavanje 1 knjižničarskoga tehničara i 1 radnika III. vrste, a temeljem upražnjenih radnih mjesta predvidivo je traženje suglasnosti odnosno raspisivanje natječaja za po jednoga višega stručnoga savjetnika 2, knjižničara, referenta i radnika III. vrste.

Pravna služba pružat će pravnu potporu u provođenju postupaka javne nabave na koje je Zavod obvezan temeljem *Zakona o javnoj nabavi*.

Pravna služba nastavit će pratiti sudske sporove u kojima Zavod sudjeluje kao stranka, a vode ih Pravna služba i/ili odvjetnik. Planira se završetak pravnih postupaka upisa vlasništva u zemljišne knjige s obzirom da je na prijedlog Zavoda započeo zemljišno-knjižni ispravní postupak.

U okviru Pravne službe nastavit će se voditi urudžbeni zapisnik i arhiv uredskoga poslovanja Zavoda, uz implementaciju elektroničkoga oblika, a planira se i naručiti nova aplikacija za cjelokupne kadrovske evidencije.

2.4. Zaštita na radu

Obavljat će se propisani pregledi vida radnika koji rade na računalu te radnika s posebnim uvjetima rada. Novozaposleni radnici osposobljavat će se za rad na siguran način i za zaštitu od požara, a radnici koji promijene radno mjesto dodatno će se osposobljavati za rad na siguran način. Provest će se ispitivanje radnoga okoliša za radna mjesta te provoditi ostale mjere za smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora pri radu u skladu s Procjenom rizika na radu. Tijekom 2026. u okviru zaštite na radu po potrebi provodit će se i preventivne mjere u skladu

sa *Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju*. Planiraju se i vježba evakuacije i spašavanja te dvije sjednice Odbora za zaštitu na radu.

2.5. Opći poslovi (i poboljšanje energetske učinkovitosti)

Tekući poslovi održavanja prostora, opreme i uređaja u 2026. predviđaju se na redovitoj razini, uz pojedine veće zahvate, dijelom navedene u Planu nabave: sanacija dijela krovišta uglovne zgrade, djelomična zamjena prozora i vrata (sve s izradbom projektne dokumentacije i stručnim nadzorom), nastavak sanacije glavnog stubišta, zamjena glavnih vodovodnih ventila i ventila vodovodnih vertikalna u uglovnoj zgradi, sanacija sprinkler-sustava. Ključan razlog za navedene zahvate je dotrajalost, ali neki će dovesti do poboljšanja energetske učinkovitosti.

Poslovi unutarnje čuvarske službe, dostave te čišćenja, svi u sklopu Tehničke službe, planiraju se na redovitoj razini.

Nastavit će se upravljati potrošnjom električne i toplinske energije te vode na energetski učinkovit način, u skladu s obvezama iz Zakona o energetske učinkovitosti. Ostale mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su predložene u *Izveštaju o energetske pregledu zgrada* (opća zamjena vanjskih prozora i ostakljenih stijena, toplinska izolacija vanjskih zidova grijanih prostora, ugradnja termostatskih ventila i rekonstrukcija sustava rasvjete) provodit će se postupno u višegodišnjem razdoblju, ovisno o raspoloživim financijskim sredstvima.

2.6. Služba arhiva

Nastavit će se sređivanje arhivskoga gradiva te će se provoditi postupci odabiranja i izlučivanja gradiva u skladu s posebnim propisima o zaštiti i čuvanju arhivskoga i dokumentarnoga gradiva. Uz nova *Pravila o upravljanju arhivskim i dokumentarnoga gradiva* revidirat će se *Popis dokumentarnoga gradiva s rokovima čuvanja* te će se ažurirati zbirni popis gradiva. Planira se postavljanje termohigrometara u prostorije Centralne pismohrane, kao i zamjena drvenih polica metalnima.

3. FINACIJSKO-KOMERCIJALNI ODJEL

Obavljat će se tekući poslovi u Službi računovodstva i Službi prodaje, zaliha i promidžbe. Prodaja se planira u knjižari, izravnim radom Službe prodaje, zaliha i promidžbe, akcijama, akviziterskom prodajom i na sajmovima (sudjelovanje na Interliberu te na Sajmu knjiga u Puli). Nastup na Interliberu planira se osmisлити i redizajnom prodajnog mjesta (štanda). Planira se

nastavak promotivnih aktivnosti posebno vezanih uz nova izdanja te intenziviranje internetske zavodske prezentacije i mogućnosti prodaje, nastupa na društvenim mrežama te ponudom prigodnih promotivnih materijala. Nastavit će se s komisijskim uvrštenjem u ponudu znanstvenih i stručnih knjiga hrvatskih visokoškolskih ustanova, javnih instituta i sl. Nastavit će se i s prodajnim akcijama oko otpisanih i antikvarnih zavodskih knjiga. Financijski plan s planom nabave predviđen je posebnom točkom.

Ravnatelj

dr. sc. Filip Hameršak

U Zagrebu, 9. prosinca 2025.